

ההתיישבות בארץ

משימת פתיחה:

- מה לדעתכם פירוש המושג "ישוב הארץ"? (הקיפו את התשובה הנכונה)

1. לשבת על הרצפה.
2. לגור בארץ ישראל.
3. לבנות ישובים חדשים בארץ ישראל.
4. תשובות ב' ו-ג' נכונות.

נכון מאוד! לשבת פירושו לגור. וכשמדברים על ישוב הארץ הכוונה גם לבנות בתים ויישובים חדשים בארץ ישראל.

- האם לדעתכם יש מצווה ליישב את ארץ ישראל? כן / לא

משימה מספר 1:

- קראו את הפסוק בתורה מספר במדבר פרק ל"ג פסוקים : נ"ב, נ"ג.
- הדגישו בצבע את שתי המילים שמראות ש-ה' אומר לנו לשבת בארץ ישראל!
- סמנו בקו את המילים שמראות את הסיבה לכך שה' רוצה שניישב את הארץ.

פסוקים נ"ב-נ"ג

"וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת כָּל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם...

וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת הָאָרֶץ וְיִשְׁבְּתֶם בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת הָאָרֶץ לְרִשְׁתָּהּ אֹתָהּ:"

משימה מספר 2 :

כאשר יעקב חוזר מחרן לארץ ישראל ומתכוון למפגש עם עשו הוא חושש. נאמר "וירא יעקב מאוד וייצר לו" אומר המדרש בבראשית רבה: יעקב אבינו חשש שמא זכות ישיבת ארץ ישראל תעמוד לו לעשו ויוכל להתגבר עליו ולכן חשש מאוד. לכאורה קשה: והרי נאמר לפני כן "עם לבן גרתי" ומפרש רש"י: "ותר"י"ג מצוות שמרתי". אם – כן לזכותו של יעקב עומדים תרי"ג מצוות ומדוע הוא מפחד מעשו שלזכותו עומדת רק מצוה אחת?

אלא מכאן לומדים כי מצוות ישוב ארץ ישראל, אף על פי שהיא מצווה אחת, שקולה כנגד כל תרי"ג המצוות. וגם אם עשו, מן הסתם עבר על הרבה עבירות, בכל זאת חושש יעקב שזכות הישיבה בארץ ישראל תעמוד לו לעשו מול כל הזכויות של יעקב.

- מדוע חושש יעקב מעשו למרות שעשו מלא חטאים?

- לפי המדרש, עד כמה חשובה מצוות הישיבה בארץ? (הקיפו את התשובה הנכונה)

1. כמו מצווה רגילה.

2. כמו מצווה חשובה.
3. כמו כל המצוות שבתורה.
4. לא חשובה במיוחד.

כמובן שככל שיהודי ישב בארץ ישראל הוא מרבה יותר בתורה בתפילה ובמצוות וודאי שאיכות ישיבת ארץ ישראל גדולה יותר, וזכותו גדולה יותר וראוי יותר לברכה מאת ה'.

משימה מספר 3 :

על פי ההתבוננות בדרך שבה אברהם אבינו זכה לברכת ירושת הארץ, ובדרך שלמדונו חז"ל, כיצד ישראל זוכים לרשת את הארץ.

אברהם אבינו ע"ה נצטווה ללכת לארץ כנען בלשון זו **"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך וגו'"**, פרש רש"י, שלא גילה לו את המקום כדי לחבבה בעיניו, ע"י שיחפש אותה בעמל ובקושי ורק אח"כ ימצא אותה, יזכה שתתחבב בעיניו וכך יגלה את טובה ויופיה, ובזכות זה יירש אותה.

- מדוע לא גילה ה' לאברהם את המקום אליו הוא הולך?(לפי רש"י)

כעין זה מצאנו גם ביחס לגלוי ארץ המוריה, גם שם נאמר לו **"על אחד ההרים אשר אומר אליך"** וגם שם פירש רש"י "לתת לו שכר על כל דבור ודבור" ומסיבה זו כדי לחבבה בעיניו. לאחר שלושה ימים נאמר "וירא את המקום מרחוק", ואמרו חז"ל שראה ענן קשור על ההר, וידע כי זה המקום. שאל את נעריו ישמעאל ואליעזר אם הם רואים את הענן, וכיון שלא ראו את הענן, הבין שהם לא שייכים לקדושת המקום, ולכן אמר להם "שבו לכם פה עם החמור". למדנו מכאן, שכדי לזכות לראות את קדושת המקום צריך לחפשו ולדרוש אותו.

כיצד אפשר לזכות לראות ולחוש את קדושת המקום?

וכך כתב הכוזרי, שהגאולה העתידה תהיה כאשר "יכספו (= ישתוקקו, ירצו מאוד) לארץ ישראל בתכלית הכוסף".

עלינו לחזור ולעורר את האהבה לארץ ישראל בתכלית הכוסף עד שנזכה לחזור כולנו אליה ולרשת אותה ירושת עולם.

זכינו להיות בדור בו חזרנו להתיישב בחלקי ארץ אהובים .

אלו קשיים עומדים או עמדו בחיים בישובים אלו?

כתבי מכתב לילדה הנמצאת ליד עזה, ולמרות הקשיים ממשיכה משפחתה לדבוק ולגור במקום.

או כתבי מכתב לחיל הנלחם כדי להגן על הישובים שליד עזה.
נסי להשתמש במה שלמדת מדפים אלו על העמל והקושי של אברהם אבינו.

בעיר חברון ישבו יהודים
בשנת תרפ"ט טבחו הער
נרצחו 24 בחורים מהישי
העיר. הישיבה הוגלתה,
פאיז קוואסמה, בעל בית
משוויץ ביקשה לשכור את
1968. "ואם נרצה להישא
המלון-לתמיד "Forever"
עד מהרה קבוצת התיירים משוויץ הסתברה בקבוצה של משפחות יהודיות צעירות,
ובראשן הרב לוינגר, שהציבו להן למטרה לחדש את היישוב היהודי בחברון.

"כשבעלי הגיע עם ההצעה לעבור לחברון, זה היה נשמע משוגע לגמרי. חברון? בין הערבים? זה היה בלתי נתפש", מספרת הרבנית לוינגר. "בהתחלה נרתעתי. אבל במקום שבו גרנו, בדיוק האנשים החלו להרחיב את הדירות שלהם, וזה היה נושא השיחה העיקרי. הרגשתי שאם עוד פעם ידברו איתי על הצבע של החרסינה, אני פשוט אשתגע. וגם, תמיד קינאתי ב'אנשי בראשית', בחלוצים שהקימו את המדינה, והצטערתי שאני הגעתי אל המוכן. אז פתאום חשבתי שזה בעצם פרק ב' של 'אנשי בראשית', והסכמתי להצעה".

אתם יכולים לקבל חצי מהתנור וחצי מהמקרר" הצביע בעל המלון על המקום שהוא מקצה לאורחים. זה היה ימים ספורים לפני הפסח. המקרר היה בגובה מטר וחצי, ולכיריים ארבע להבות. אך למרות התנאים, המטבח הוכשר למהדרין, ספות העור כוסו בניילונים, והמטבח נערך לבישולים למאה האנשים שהתעתדו להגיע. בשעות הבוקר של י"ד בניסן תשכ"ח הגיעה משאית למושב נחלים, (שם גרו הרב והרבנית) אספה שם מספר משפחות על ילדיהן הקטנים, והמשיכה דרכה דרומה, לרחובות ולאבן-שמואל, להביא גם משם משפחות. "בדרך עצרנו בשוק של רחובות", מספרת הרבנית לוינגר, "כדי לקנות כמה דברים. המוכר שאל אותי לאן אנחנו נוסעים, ולא הייתי מסוגלת לענות לו, מרוב התרגשות".

בערב חג הפסח הם הגיעו, קבעו מזוזות וערכו את ליל הסדר ברוב עם.. את הסדר ערך הרב חיים דרוקמן, שתחושת ההתרוממות הגדולה לא פסחה גם עליו.

ימים אחדים קודם לכן נחתם חוזה עם בעל המלון לפיו יושכר המלון, על 14 חדריו, לכל ימי הפסח. בכך נאמרה למעשה המילה הראשונה של מפעל ההתנחלות ברחבי יש"ע.

הרב לוינגר היה אז רב במושב נחלים. מיד אחרי המלחמה החל לדבר על הצורך לשוב ולהתיישב במקומות האלה.

"נוע נוע", אומר הרב לוינגר, "זו היתה הפקודה שהדהדה במלחמת ששת הימים, וכך היה גם לאחר מכן בהתיישבות. צריך תמיד לנוע ולהתקדם ולתפוס עוד חבלי ארץ".

"הרגעים עצמם היו קשים, אבל ידענו שזה חלק מדבר גדול", אומרת הרבנית לוינגר

מאז עברו 40 שנה...

"צריך להסתכל לא רק על ארבעים השנים שהיו", אומר הרב לוינגר, "אלא על ארבעים השנים שיהיו."

התחלנו את המהלך הזה כי אנו מאמינים שארץ ישראל היא המפתח לגאולה. 'הרחיבי מקום אוהלך' זו הדרכה. אנו צריכים כל הזמן להרחיב את התבססותנו בארץ ישראל. זה הניע אותנו אז, וזה צריך להניע אותנו גם עכשיו"

. בפרויקט שיזמה הרבנית לוינגר, אשר נמשך כבר קרוב לעשרים שנה. במשך שעות יושבות 3-4 מנשות חברון במערת המכפלה, ומתפללות על הכלל וגם על הפרט. ברשותה של הרבנית רענן קלסר ובו אלפי שמות של אנשים שפנו מכל הארץ וביקשו להתפלל עליהם בקביעות במערת המכפלה. התפילות הן על כל צורך שהוא, והנשים מחלקות ביניהן את קריאת השמות הרבים, כך שכולם זוכים לתפילה מדי שבוע על קברי אבות.